

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 391/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť E. F., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia bližšie neoznačených základných práv a slobôd uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 3 T 7/2012-391 z 11. mája 2012 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. F. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 27. júna 2012 doručené podanie E. F. (ďalej len „sťažovateľ“) označené ako „*Sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Galanta 3 T 7/2012-391*“, ktoré podľa obsahu možno kvalifikovať ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených základných práv a slobôd uznesením

Okresného súdu Galanta č. k. 3 T 7/2012-391 z 11. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Zo sťažnosti, ako aj zo spisového materiálu vyžiadaného z okresného súdu vyplýva, že sťažovateľovi bol podľa § 40 ods. 1 a 2 Trestného poriadku z dôvodu podľa § 37 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ustanovený obhajca. Uznesením okresného súdu sp. zn. 3 T 7/2012 z 2. apríla 2012 bola ustanovenému obhajcovi priznaná odmena a náhrada hotových výdavkov za poskytnuté právne služby v sume 1 354,16 €. Vyššia súdna úradníčka okresného súdu preto napadnutým uznesením uložila sťažovateľovi povinnosť nahradiť štátu odmenu a hotové výdavky priznané ustanovenému obhajcovi s poučením, že proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do troch dní od jeho oznámenia. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ 22. mája 2012 sťažnosť, v ktorej uviedol, že okresný súd nezistoval, či u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na bezplatnú obhajobu, a žiadal o poskytnutie bezplatnej obhajoby. Okresný súd, resp. sudca okresného súdu (keďže napadnuté uznesenia vydala poverená vyššia súdna úradníčka) uznesením č. k. 3 T 7/2012-395 z 29. mája 2012 zamietol sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú. Zamietnutie sťažnosti odôvodnil okresný súd tým, že sťažovateľovi bol ustanovený obhajca, pretože u neho bol daný dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okresný súd preskúmal existenciu podmienok na bezplatnú obhajobu a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie vydané vyššou súdnou úradníčkou vychádza z úplných skutkových zistení a je vecne správne. Okresný súd pripustil, že sťažovateľ síce nie je vo výkone trestu odňatia slobody pracovne zaradený, avšak táto skutočnosť neodôvodňuje priznanie nároku na bezplatnú obhajobu. Skutočnosť, že sťažovateľ nemá aktuálne prostriedky na uhradenie náhrady trov konania štátu v celosti, nie je podľa názoru okresného súdu dôvodom na priznanie nároku na bezplatnú obhajobu, keďže táto pohľadávka štátu môže byť od sťažovateľa vymáhaná formou zrážok z prípadnej budúcej pracovnej odmeny alebo iného príjmu po jeho prepustení.

Sťažovateľ v sťažnosti ústavnému súdu poukázal na to, že okresný súd v uznesení č. k. 3 T 7/2012-391 z 11. mája 2012 (teda v tom, ktorým mu bola vyššou súdnou úradníčkou uložená povinnosť nahradiť štátu odmenu a hotové výdavky priznané

ustanovenému obhajcovi) nepreskúmal, či nie sú u neho splnené podmienky na bezplatnú obhajobu, keďže je nemajetný, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, a preto žiada ústavný súd, aby jeho „*obhajoba bola bezplatná*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Článok 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom subsidiarity. Podľa neho rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci namietaného porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je daná v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov rozhodovať v konkrétnej veci a poskytnúť tak ochranu

označeným základným právam alebo slobodám sťažovateľa, porušenie ktorých namieta (III. ÚS 181/04).

Sťažovateľ sa ochrany svojich bližšie neoznačených základných práv a slobôd vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, mohol podľa zákona účinne domáhať (a aj sa domáhal) využitím opravného prostriedku (sťažnosti) podľa § 185 a nasledujúcich Trestného poriadku. V tomto kontexte bol sudca okresného súdu (keďže napadnuté uznesenie vydala poverená vyššia súdna úradníčka) povinný poskytnúť (a aj poskytol, keď o sťažnosti sťažovateľa rozhodol uznesením č. k. 3 T/7/2012-395 z 29. mája 2012 tak, že ju zamietol ako nedôvodnú) ochranu bližšie neoznačeným základným právam a slobodám sťažovateľa, porušenie ktorých namieta v sťažnosti podanej ústavnému súdu. Právomoc ústavného súdu je preto (s ohľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy) vo vzťahu k procesnému postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu uznesenia č. k. 3 T 7/2012-391 z 11. mája 2012, ako aj k napadnutému uzneseniu okresného súdu vylúčená.

Zmyslom a funkciou sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je náprava zásahu orgánu verejnej moci do základných práv alebo slobôd fyzickej osoby alebo právnickej osoby, pričom k takejto náprave nemôže dôjsť takým spôsobom, že by v rámci konania o sťažnosti a z preskúmania ústavnými súdom bolo vyňaté práve rozhodnutie o poslednom opravnom prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. Rozhodovanie o sťažnosti smerujúcej proti rozhodnutiu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom by znamenalo, že by rozhodnutím ústavného súdu nebolo dotknuté konečné rozhodnutie, ktorým o opravnom prostriedku sťažovateľa proti sťažnosťou napadnutému rozhodnutiu rozhodol sudca. Takýto postup by bol v rozpore s princípom právnej istoty.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť týkajúcu sa namietaného porušenia bližšie neoznačených základných práv a slobôd sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že nedostatok právomoci je neodstrániteľná podmienka konania, ústavný súd už nevyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho podania (napr. predloženie splnomocnenia pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, doplnenie o jasný a zrozumiteľný petit).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2012